

V I S I T A T I E

ANTIPESTBELEID

Visitatie Mariakerke

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Onze schoolvisie	3
2 Onze visie op pesten	3
3 Wat verstaan we onder pesten?	4
4 Tien bouwstenen van ons antipestbeleid	5
4.1 We werken aan een goede groepssfeer.....	5
4.2 We zijn duidelijk over pesten	6
4.3 We vertellen leerlingen waar ze terecht kunnen	7
4.4 We geven ouders een plaats	7
4.5 We praten over gevoelens en leren onze grenzen kennen.....	9
4.6 We houden het positief online	9
4.7 We brengen variatie in spel en les	9
4.8 We zoeken samen naar een oplossing	10
4.9 We praten met elkaar en luisteren naar elkaars mening	10
4.10 We geven elkaar complimenten.....	11

1 Onze schoolvisie

Jonge mensen kwalificeren in economische competenties is de kernopdracht van onze school. We leiden hen daarbij op tot creatieve en ondernemende mensen die in staat zijn hun verantwoordelijkheid in de maatschappij op te nemen. We schenken daarom extra aandacht aan hun persoonlijke en sociale ontwikkeling.

In een snel veranderende maatschappij stellen we ons onderwijs voortdurend in vraag. We blijven zoeken naar vernieuwende methodes, zodat elke leerling alle kansen krijgt om zich optimaal te ontwikkelen. In dit proces beschouwen we de ouders en de familie van de leerlingen als gelijkwaardige en onmisbare partners.

Het is onze ambitie dat iedereen, leerlingen én personeel, zich op onze school geborgen voelt. We vertrekken daarbij vanuit ons christelijk geïnspireerd schoolproject, waarvan verbondenheid, vertrouwen, verdraagzaamheid en verantwoordelijkheid de fundamentele pijlers zijn. Deze waarden willen we voorleven door een sterk schoolteam te zijn, omdat we geloven dat teamwerk het beroepsplezier en arbeidsrendement verhoogt.

Visitatie wil een school zijn waar de maatschappelijke diversiteit ervaren en beleefd wordt als een levenslange verrijking voor elke leerling en zijn ouders én voor iedereen die er werkt.

2 Onze visie op pesten

Onze school streeft naar een veilig, respectvol en ondersteunend schoolklimaat waarin elke leerling zich optimaal kan ontwikkelen. Pesten is onaanvaardbaar en wordt beschouwd als gedrag dat in strijd is met de waarden van respect, verantwoordelijkheid en verbondenheid die onze school kenmerken.

Preventief beleid

De school zet in op preventie door actief te werken aan een positieve en inclusieve leef- en leeromgeving.

Groepsvorming en welbevinden: Leraren besteden systematisch aandacht aan sociale vaardigheden, samenwerking en respectvolle omgang in de klas.

Voorbeeldgedrag: Alle personeelsleden dragen via hun houding en communicatie bij aan een cultuur van wederzijds respect.

Bewustmaking en educatie: Pesten en digitaal pesten bespreken we regelmatig in lessen en klasgesprekken, met aandacht voor empathie, verantwoordelijkheid en mediawijsheid.

Ouder- en leerlingenparticipatie: Ouders en leerlingen betrekken we bij het bevorderen van een veilige schoolcultuur en het naleven van afspraken.

Curatief beleid

Wanneer pestgedrag zich voordoet, treedt de school op volgens een duidelijk en zorgvuldig uitgewerkt stappenplan.

Melding en opvolging: We nemen pestsignalen ernstig en behandelen ze vertrouwelijk.

Begeleiding van slachtoffers: De school biedt steun en bescherming aan het slachtoffer en zorgt voor herstel van veiligheid en vertrouwen.

Begeleiding van pesters: We spreken de pester aan op zijn of haar gedrag en begeleiden hem/haar naar inzicht, herstel en gedragsverandering.

Herstel in de groep: Indien nodig betrekken we de klasgroep bij herstelgerichte acties om het groepsklimaat te versterken.

De school kiest bewust voor een **evenwichtige aanpak** die zowel preventieve als curatieve maatregelen combineert. Op die manier bouwen we samen aan een leeromgeving waarin iedereen zich veilig, gewaardeerd en verbonden voelt.

3 Wat verstaan we onder pesten?

Binnen onze school streven we naar een veilige en respectvolle (klas)omgeving. Toch kunnen er conflicten ontstaan. Het is daarom belangrijk duidelijk onderscheid te maken tussen **ruzie**, **plagen** en **pesten**.

Ruzie is een eenmalig of kortdurend conflict tussen leerlingen, zonder de intentie om iemand herhaaldelijk te kwetsen. Beide partijen staan doorgaans op gelijke voet en er is geen structureel machtsverschil.

Plagen gebeurt op basis van gelijkwaardigheid en is meestal speels bedoeld. Wanneer duidelijk wordt dat iemand het niet fijn vindt, stopt het gedrag.

Pesten is systematisch, herhaald en gericht tegen dezelfde persoon. Het gaat altijd gepaard met een machtsonevenwicht, waardoor het slachtoffer zich moeilijk kan verdedigen. Voorbeelden zijn uitsluiting, bedreiging, belediging en vernedering, zowel offline als online.

Online pesten voldoet aan dezelfde kenmerken als pesten, maar gebeurt via digitale middelen, zoals berichten, sociale media of groepschats. Niet elk onaangenaam online gedrag is meteen pesten; de drie voorwaarden – herhaling, dezelfde persoon en machtsonevenwicht – blijven richtinggevend.

De school treedt bij pestgedrag altijd actief en zorgvuldig op, zowel offline als online, om een veilige leeromgeving voor iedereen te garanderen.

Figuur 1. Bron: Wij pestvrij, toolkit voor onderwijs, handleiding, p. 11

4 Tien bouwstenen van ons antipestbeleid

4.1 We werken aan een goede groepssfeer

In een hechte groep maakt pesten minder kans. We zetten daarom als school bewust in op het preventief werken aan een positieve sfeer binnen de klas- en schoolmuren. We streven ernaar dat iedereen zich veilig en betrokken voelt. We leggen de focus van dit preventief werken niet alleen bij de start van het schooljaar, maar zetten hier ook bewust op in tijdens het volledige schooljaar.

1 september

We kiezen ervoor om van 1 september een warme onthaaldag te maken. We maken ruimte om elkaar op een veilige manier te leren kennen en zetten de eerste stappen op de ladder van samenwerking (zie bijlage 1). We doen dit aan de hand van een klaspicknick en laagdrempelige verbindende activiteiten.

Visi-LIFE-uren

We kiezen ervoor om voor elke klas een Visi-LIFE-uur op te nemen in het curriculum. Daar wordt o.a. tijd besteed aan de groepsvorming van de klas. Er wordt naarmate het schooljaar vordert steeds verder omhoog geklommen op de ladder van samenwerking. De leraar volgt hierin het tempo van de klas en neemt een volgende trede als de groep er klaar voor is.

Sportdag

Onze sportdag plannen we bewust tijdens de maand september. Een extra kans om te werken aan een goede sfeer in de groep. De leerlingen en leraren leren elkaar op een andere manier kennen en worden uitgedaagd om samen de grenzen op te zoeken en drempels te overwinnen. We bouwen die dag aan een positieve groepssfeer, de beste preventie tegen conflicten en pesten.

Tweedaagse klas- of jaaruitstappen

Onze derdejaarsleerlingen gaan in klasverband (arbeidsfinaliteit) of in jaarverband (dubbele finaliteit en doorstroom) op tweedaagse. De leerlingen en leraren werken rond verschillende thema's. Er staan ook een aantal activiteiten geprogrammeerd rond het werken in groep, het opbouwen van vertrouwen in elkaar, het maken van keuzes in groep, het respecteren van elkaars grenzen, ... Uiteraard zorgt ook het samen leven, eten en overnachten voor een stevige boost van de groepssfeer!

Kerstmoment

Op het einde van het eerste trimester creëren we per klasgroep een moment van winterwarmte. Na een intensieve periode van een lang eerste trimester, examens, blokstages en geïntegreerde opdrachten maken we ruimte voor ontspanning. De klasleraar geeft dit moment zelf vorm in overleg met de leerlingen. We doen dit tijdens de voormiddag voor de oudercontacten.

Middagactiviteiten

We voorzien tijdens de middagpauze een gevarieerd aanbod aan middagactiviteiten. Leerlingen kunnen ervoor kiezen om met klasgenoten spelletjes te spelen, te sporten, te lezen, ... maar kunnen ook groepjes vormen met leerlingen over de klassen en de jaren heen. Zo creëren we een positieve en ontspannende sfeer tussen zoveel mogelijk leerlingen op onze school.

Onze routines

We organiseren onze school op basis van een aantal routines rond "In orde zijn" en "Discipline". Dit zorgt voor de nodige rust in de klassen, de gangen en in de volledige school. Op die manier weet elke leerling wat van hem/haar verwacht wordt. Dit zorgt voor een positief en veilig klasklimaat waarin kan geleerd worden.

De klasthermometer

Tussen 1 februari en de krokusvakantie neemt elke Visi-LIFE-leraar een klasthermometer af. Op die manier brengen we de sfeer in kaart, krijgen leerlingen de kans om uit te spreken hoe ze zich voelen in de klas en kan de leraar verder aan de slag met de eventuele noden in de klas.

4.2 We zijn duidelijk over pesten

Wanneer zich een peestsituatie voordoet op onze school, kiezen we ervoor om duidelijk en correct te reageren volgens het volgende stappenplan:

Stap 1 – We gaan in gesprek met de leerling die gepest wordt

- 1 We brengen de situatie in kaart:
 - Wat is er gebeurd?
 - Wanneer is het begonnen?
 - Hoe vaak komt het voor?
- 2 We geven ruimte aan gevoelens:
 - Hoe ervaart de leerling het gedrag?
 - Hoe houdt hij/zij dit vol?
 - Wie biedt steun?
- 3 We bepalen wie op de hoogte is van het pestgedrag.
- 4 We bespreken de gewenste situatie:
 - Wat moet er veranderen?
 - Welke stappen zijn daarvoor nodig?
- 5 We bepalen wat en wie er nodig is om deze veranderingen mogelijk te maken.

Stap 2 – We gaan in gesprek met de leerling die pest

- 1 We stellen duidelijke grenzen: *“Dit gedrag is niet toegestaan.”*
- 2 We keuren het gedrag af, niet de persoon, en leggen uit waarom het gedrag niet oké is.
- 3 We gebruiken ik-boodschappen om onze boodschap helder en persoonlijk te maken.
- 4 We kiezen, afhankelijk van de situatie, voor een confronterende of niet-confronterende aanpak.

Stap 3 – We brengen de ouders op de hoogte

- 1 We informeren zowel de ouders van het slachtoffer als van de pester.
- 2 We geven heldere informatie over wat er gebeurd is.
- 3 We luisteren actief en tonen begrip voor hun gevoelens.
- 4 We leggen uit welke stappen we reeds hebben ondernomen en welke nog zullen volgen.

4.3 We vertellen leerlingen waar ze terecht kunnen

Onze school biedt verschillende toegankelijke en betrouwbare aanspreekpunten voor leerlingen die te maken krijgen met pestproblemen. In de eerste plaats kunnen leerlingen terecht bij hun leraren en het O-team. Daarnaast worden zij ondersteund door hun coach, die hen twee keer per schooljaar individueel spreekt en fungeert als vertrouwenspersoon.

Onze leerlingbegeleiders blijven het vaste aanspreekpunt voor elke melding van pestgedrag en ondernemen altijd actie. Ook medeleerlingen kunnen, indien nodig, helpen als tussenpersoon om een probleem te signaleren. Via SmartSchool is een digitaal meldpunt beschikbaar waar leerlingen een (pest)probleem kunnen doorgeven.

Ouders en leerlingen kunnen bovendien rechtstreeks contact opnemen met het CLB; onze school werkt samen met een vaste CLB-medewerker.

Daarnaast bestaan er externe organisaties die ondersteuning bieden buiten de schoolcontext, zoals Awel en Tele-Onthaal voor anonieme gesprekken, de lokale politie en Child Focus bij ernstige feiten, en het Kinderrechtencommissariaat wanneer eerdere stappen onvoldoende resultaat bieden.

- www.awel.be of www.tele-onthaal.be – Een luisterend oor voor kinderen en jongeren die hun verhaal liever anoniem kwijt willen, via telefoon of chat.
- Bij ernstige feiten stap je het best naar de [lokale politie](#). Wordt iemand gepest met naaktbeelden, dan kan je [Childfocus](mailto:116000@childfocus.org) bellen op 116 000 of via mail 116000@childfocus.org
- Hebben alle vorige stappen onvoldoende geholpen, dan kan je terecht bij het [Kinderrechtencommissariaat](#).

4.4 We geven ouders een plaats

Wij streven naar een schoolomgeving waar elke leerling zich veilig, gezien en gerespecteerd voelt. Ouders zijn daarbij een essentiële partner. Door open communicatie en samenwerking tussen school en thuis kunnen we pestgedrag sneller herkennen en doeltreffend aanpakken.

Rol van ouders

Ouders worden via onze infoavond, website en onthaalbrochure geïnformeerd over het pestbeleid. We vragen hen om signalen of vermoedens van pestgedrag tijdig met ons te delen. Wanneer een pestsituatie ontstaat, luisteren we naar alle betrokkenen en zoeken we samen naar oplossingen gericht op herstel en gedragsverandering. Daarnaast bieden we ouders advies over hoe zij hun kind kunnen ondersteunen.

Verantwoordelijkheden en communicatie

We vragen ouders om pestproblemen niet zelf te proberen oplossen door andere ouders of leerlingen rechtstreeks aan te spreken. Alle communicatie verloopt via de school, zodat we zorgvuldig en in een veilige sfeer kunnen handelen.

Gezamenlijk doel

Samen willen we leerlingen leren respectvol met elkaar om te gaan, hulp te vragen wanneer nodig en verantwoordelijkheid te nemen voor hun gedrag. Door samenwerking versterken we een veilig en positief schoolklimaat.

Richtlijnen voor ouders bij pestproblemen

1 Je kind wordt gepest

- **Luister en neem je kind serieus.** Toon begrip en erken het gevoel van verdriet, angst of boosheid.
- **Stel gerust, maar onderneem geen actie richting andere ouders of kinderen.**
Het is belangrijk dat de school het pestprobleem aanpakt, zodat er op een zorgvuldige manier met alle betrokkenen wordt gesproken.
- **Neem contact op met de klasleraar of leerlingenbegeleider.** Bespreek wat je kind heeft meegemaakt en welke signalen je ziet.
- **Blijf in gesprek met de school.** Samen maken we een plan van aanpak en volgen we de situatie op.
- **Steun je kind thuis.** Geef vertrouwen en benadruk dat het goed is dat je kind hulp heeft gezocht.
- **Gebruik de ...knop** om eventueel anoniem melding te doen over het pestincident(en).

2 Je kind blijkt een pestkop

- **Schrik niet, maar luister.** Probeer te begrijpen wat er speelt, zonder meteen te oordelen of te verdedigen.
- **Praat open met je kind** over de gevolgen van zijn of haar gedrag voor anderen.
- **Werk samen met de school** om het gedrag te veranderen. De school begeleidt je kind in het leren van positief en respectvol gedrag.
- **Vermijd bestraffing thuis uit boosheid.** Focus op herstel en het maken van excuses waar dat gepast is.
- **Blijf betrokken.** Samen houden we in de gaten of het gedrag verbetert.

3 Je kind is toeschouwer of meeloper

- **Praat met je kind** over wat er is gebeurd en wat het heeft gezien.
- **Leer je kind dat niets doen ook een keuze is** – en dat het belangrijk is om op te komen voor anderen of hulp te vragen bij een volwassene.
- **Moedig positief gedrag aan.** Kinderen die durven zeggen dat iets niet oké is, maken een groot verschil.
- **Bespreek dit met de leerkracht** als je merkt dat je kind getuige is geweest van pesten. Zo kunnen we samen het groepsklimaat versterken.
- **Gebruik de ...knop** om eventueel anoniem melding te doen over het pestincident(en).

4.5 We praten over gevoelens en leren onze grenzen kennen

In lessen en klasgesprekken leren leerlingen hun **gevoelens uitdrukken, empathie tonen en de grenzen van anderen respecteren**. We oefenen met luisteren, meningsverschillen uitpraten en verantwoordelijkheid opnemen voor eigen gedrag. We gebruiken hierbij proactieve cirkels: gespreksmomenten waarin iedereen op gelijke voet spreekt en luistert. Ze versterken het groepsgevoel en helpen leerlingen emoties verwoorden voor ze tot conflicten leiden.

Leerlingen die uit de les worden gezet, krijgen de kans om bij de leerlingbegeleiding aan de slag te gaan met een gevoelensmeter, zodat ze **reflecteren op hun emoties en leren hoe ze beter met conflicten kunnen omgaan**.

Sommige leerlingen krijgen daarnaast een volgfiche. Leerkrachten duiden op de fiche aan of leerlingen bepaalde afspraken al dan niet naleven. Aan het einde van elke lesdag gaan deze leerlingen langs bij de leerlingbegeleiding om de fiche te bespreken en hierover te reflecteren. Dit helpt hen bewust stil te staan bij hun gedrag en positieve keuzes te leren maken.

Bij conflicten laten we alle betrokken partijen ook hun eigen versie van het gebeuren neerschrijven. De leerlingen schrijven op wat er volgens hen misliep en hoe zij zich daarbij voelen. Op die manier kunnen leerlingen niet alleen reflecteren op het conflict, maar ook duidelijk hun eigen grenzen aangeven. Dit bevordert verantwoordelijk gedrag, begrip voor anderen en het voorkomen van toekomstige conflicten.

4.6 We houden het positief online

We houden het positief online op verschillende manieren. Zo maken we duidelijke afspraken tijdens het **afstandsonderwijs**. Voor de online lesdagen bereiden we de leerlingen goed voor. Ze oefenen vooraf met de nodige tools. Zo houden we online een respectvolle leeromgeving in stand.

Ook het **smartphoneverbod** zorgt voor een positief klimaat. Er is minder ruimte voor cyberpesten en de focus en rust wordt bewaard.

We gebruiken **sociale media** om de school en de leerlingen in de kijker te zetten op een positieve manier. Leuke activiteiten, uitstappen en schoolmomenten worden gedeeld via onze website en sociale kanalen. Zo tonen we de mooie kanten van onze school en versterken we het groepsgevoel.

In de lessen **Visi-LIFE** besteden we aandacht aan het thema **cyberpesten en mediawijsheid**. We staan stil bij wat cyberpesten juist is en leren onze leerlingen hoe ze online op een correcte manier met elkaar kunnen omgaan.

4.7 We brengen variatie in spel en les

We geloven dat een sterk pedagogisch beleid, waarin samenwerking en differentiatie centraal staan, bijdraagt aan het voorkomen van pestgedrag.

In **2A werken we met het WIN-project**, waarbij we inzetten op differentiatie. Zo krijgt elke leerling de kans om op zijn of haar niveau te groeien en zich goed in de klas te voelen.

Nieuwe leraren volgen in een **lerarencafé** een workshop over **activerende werkvormen en differentiatie**.

We stimuleren **coöperatief leren**, waarbij leerlingen samenwerken, elkaar ondersteunen en samen verantwoordelijkheid nemen. Dit versterkt de groepsdynamiek en vermindert de kans op uitsluiting.

Extra-muros activiteiten zorgen voor verbinding buiten de klas. Samen op stap gaan versterkt de onderlinge band en bevordert een positieve sfeer.

In de **SAVA-werking** creëren we een leeromgeving waarin leraren samenwerken en leerlingen actief betrokken worden bij hun leerproces.

We maken gebruik van verschillende digitale platformen zoals **Bookwidgets**, **LessonUp** en **Wooclap** om lessen interactief en aantrekkelijk te maken. Zo betrekken we elke leerling en houden we de leerstof levendig.

Ook **werkplekleren** en **stage** in de tweede en derde graad maken deel uit van ons pedagogisch beleid. Ze bieden leerlingen de kans om hun talenten te ontdekken in een echte werkomgeving. Ze leren er verantwoordelijkheid op te nemen, samen te werken en sociale vaardigheden te versterken, allemaal belangrijke bouwstenen in het voorkomen van pestgedrag.

4.8 We zoeken samen naar een oplossing

Op onze school kiezen we bewust voor een **herstelgerichte werking**. We geloven dat fouten en conflicten kansen bieden om te leren, te groeien en relaties te versterken. Daarom zetten we in op dialoog, verantwoordelijkheid en herstel.

Bij een conflict organiseren we een **herstelgesprek**, waarin alle betrokkenen hun verhaal kunnen doen. We luisteren naar elkaar, zoeken samen naar oplossingen en maken duidelijke afspraken.

Leerlingen krijgen **meerdere kansen** om hun gedrag bij te sturen. We geloven in groei, niet in straf.

We werken met de **no-blame methode**, waarbij we focussen op het herstellen van de relatie in plaats van op schuld. Zo ontstaat een open sfeer waarin iedereen zich veilig voelt.

Tijdens **Visi-LIFE**, ons klasuur, gaan leerlingen met elkaar in gesprek over wat er leeft in de groep. We bouwen aan vertrouwen en verbondenheid.

Bij ernstige conflicten zetten we **HERGO** in: een herstelgericht groepsoverleg waarbij alle betrokkenen samen zoeken naar een oplossing die voor iedereen werkt. Onze aanpak is gebaseerd op respect, dialoog en verantwoordelijkheid. Zo bouwen we samen aan een warme school waar iedereen zich goed voelt.

4.9 We praten met elkaar en luisteren naar elkaars mening

Onze school zet sterk in op een warm en veilig leefklimaat waarin elke leerling zich goed voelt.

We geloven dat **open communicatie en samenwerking** de sleutel zijn tot het voorkomen en aanpakken van pestgedrag.

De leerlingbegeleiding gaat regelmatig **in gesprek met leerlingen** en volgt signalen nauw op, terwijl **coaches via individuele gesprekken ondersteuning bieden** en leerlingen helpen groeien. Ook **klasleerkrachten** besteden veel aandacht aan het welzijn binnen de klasgroep.

Tijdens Visi-LIFE worden samen met de leerlingen **duidelijke klasafspraken** opgesteld, en via **de bladwijzer** worden de schoolregels concreet en zichtbaar gemaakt in elke klas en in de schoolagenda.

In **proactieve cirkels** wordt in groep gepraat over gevoelens, samenwerking en eventuele conflicten, zodat problemen in een vroeg stadium kunnen worden aangepakt.

Tijdens **oudercontacten** is er ruimte voor persoonlijk overleg tussen ouders, leerlingen en leerkrachten om bezorgdheden te bespreken en samen naar oplossingen te zoeken.

Daarnaast willen we leerlingen nog meer betrekken bij het schoolleven, onder meer via een **ideeënbus** en de **leerlingenraad**, die stap voor stap verder kunnen uitgroeien tot **een actieve stem in het versterken van een positief schoolklimaat**.

Zo bouwen we samen aan een school waar **respect, vertrouwen en zorg** centraal staan.

4.10 We geven elkaar complimenten

Onze school kiest voor een positief klimaat

We willen dat iedereen zich goed voelt op school. Daarom zetten we in op een warme en respectvolle sfeer waarin we elkaar waarderen en versterken. Pesten hoort niet thuis op onze school. In plaats van fouten uit te vergroten, kijken we bewust naar wat goed gaat.

We waarderen en benoemen positief gedrag

Wanneer iemand iets goed doet, laten we dat zien en horen. Een positieve nota in de agenda, een compliment of een kleine beloning maakt duidelijk dat goed gedrag opvalt. Zo bouwen we samen aan een fijne sfeer in de klas en op de speelplaats.

Kleine gebaren, groot verschil

We gebruiken eenvoudige manieren om elkaar te waarderen:

- Een **positieve nota** in de agenda benoemt wat goed gaat.
- Op tijd komen wordt beloond.
- Tijdens **Visi-LIFE** werken we rond talenten: leerlingen geven elkaar complimenten en ontdekken wat ze goed kunnen.
- Leraren verrassen elkaar met **complimentenkaartjes**.
- Tijdens de **Week van de Poëzie** schrijven we een gedichtje voor elkaar.
- Op **Valentijnsdag** delen we roosjes uit met een warme boodschap.
- Wie zich extra inzet, zoals bij de voorbereiding van het toneel, krijgt een **bedankje** — bijvoorbeeld een gratis broodje.

Samen sterk

Door elkaar te zien, te waarderen en te steunen, bouwen we aan een school waar iedereen zich veilig en welkom voelt.